

1973-01-01

ข่าวคณะอักษรศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters>

Part of the [Arts and Humanities Commons](#)

Recommended Citation

(1973) "ข่าวคณะอักษรศาสตร์," *Journal of Letters*: Vol. 7: Iss. 7, Article 8.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters/vol7/iss7/8>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Letters by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ข่าวคณะอักษรศาสตร์

1. ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรผู้สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2516 นี้ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ประเภทวิชาการ ในฐานะผู้ทำชื่อเสียงและคุณประโยชน์แก่ประเทศไทย

คำประกาศเกียรติคุณของศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร มีดังต่อไปนี้

คำประกาศเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร

อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ด้วยสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ 302 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2516 ได้พิจารณาเห็นว่า ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีผลงานดีเด่นทั้งในด้านบริหารและวิชาการ เป็นที่ยกย่องในวงการสถาบันการศึกษาชั้นสูง ได้ศึกษาสำเร็จปริญญาตรีทางเกษตรจากมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ ปริญญามหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตทางสถิติจากมหาวิทยาลัยคอร์เนล ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เข้ารับราชการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 ในตำแหน่งนักเกษตรผู้ช่วยโท กรมเกษตรและการประมง ต่อมาได้เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้ดำรงตำแหน่งสำคัญที่มีความรับผิดชอบสูงในมหาวิทยาลัยดังกล่าว เช่น เลขานุการ ศาสตราจารย์และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ รวมทั้งได้เคยดำรงตำแหน่งสำคัญในหน่วยราชการอื่น เช่น รักษาการรองเลขาธิการสภาวิจัยแห่งชาติ และรักษาการเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ซึ่งในปัจจุบันดำรงตำแหน่งปลัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ นอกจากจะรับผิดชอบงานด้านการบริหารและวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างๆ แล้ว ยังเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีผลงานวิจัยดีเด่น เป็นที่ยกย่องของนักวิชาการโดยทั่วไปทั้งในด้านประวัติศาสตร์ภาษาและวรรณคดี แม้ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร จะได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์และการวิจัยจากมหาวิทยาลัยคอร์เนลก็ตาม ในเวลาเดียวกันก็มีความสนใจในการศึกษาวิจัยในด้านประวัติศาสตร์ ภาษาและวรรณคดี มีผลงานวิจัยใหม่ๆ และดีเด่นซึ่งทำให้การศึกษาประวัติศาสตร์ ภาษาและวรรณคดีไทยถูกต้องและกว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยมาตั้งแต่ พ.ศ. 2506 จนถึงปัจจุบัน และเป็นศาสตราจารย์พิเศษบรรยายวิชาประวัติศาสตร์ วรรณคดีและวิชาอื่นๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง

สำหรับผลงานในด้านภาษาและวรรณคดีนั้น ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ได้ศึกษาค้นคว้าภาษาถิ่นเหนือและภาษาไทยอาหม เช่นจัดทำคำอธิบายโคลงนิราศศรีบุญชูซึ่งเป็นวรรณคดีล้ำค่า แต่อ่านเข้าใจยาก เพราะมีภาษาถิ่นอยู่มาก จนสามารถทำให้อ่านได้เข้าใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นกรรมการร่วมจัดทำอักษรรากฐานศัพท์มหาชาติคำหลวง นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าภาษาและวรรณคดีไทยอย่างยิ่ง อนึ่งในด้านประวัติศาสตร์ได้ค้นคว้าและชำระประวัติศาสตร์ไทยในสมัยสุโขทัย และสมัยอยุธยาตอนต้นให้ถูกต้องและกระจ่างขึ้น และแก้ไขคำอ่านศิลาจารึกต่างๆ ผลงานเหล่านี้ได้ตีพิมพ์ในหนังสือและวารสารต่างๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัยวิชาประวัติศาสตร์ไทยเป็นอย่างดี

โดยเหตุที่ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร มีคุณวุฒิและผลงานวิจัยค้นคว้าดีเด่น สภาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัยจึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ในสาขาวิชาประวัติศาสตร์ไทย เพื่อเป็นเกียรติสืบไป

2. แต่งตั้งศาสตราจารย์อุปการคุณของคณะอักษรศาสตร์ 4 ท่าน

ในพิธีพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ครั้งนี้ ได้มีการแต่งตั้งศาสตราจารย์ของคณะอักษรศาสตร์ 4 ท่านที่ได้ ออกจากราชการไปโดยครบเกษียณอายุตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2515 ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาต่างๆ ของคณะอักษรศาสตร์ คือ

1. ศาสตราจารย์รอง สยามานนท์ เป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาประวัติศาสตร์
2. ศาสตราจารย์ ม.ล. จิรายุ นพวงศ์ เป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาภาษาไทย
3. ศาสตราจารย์ คุณหญิง นพคุณ ทองใหญ่ ณ อยุธยา เป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาภาษาอังกฤษ
4. ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี เป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาประวัติศาสตร์

คำประกาศเกียรติคุณของศาสตราจารย์ทั้ง 4 ท่านมีดังต่อไปนี้

คำประกาศเกียรติคุณ

นายรอง สยามานนท์

ศาสตราจารย์อุปการคุณ ในวิชาประวัติศาสตร์

ด้วยสภาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 299 เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2516 ได้พิจารณาเห็นว่า ศาสตราจารย์รอง สยามานนท์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานดีเด่นทั้งในด้านบริหารและวิชาการจนเป็นที่ยกย่องโดยทั่วไปในวงการสถาบันการศึกษาชั้นสูง

ศาสตราจารย์ รอง สยามานนท์เป็นอาจารย์ผู้อาวุโสสูงสุดผู้หนึ่งของจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย นับตั้งแต่สำเร็จการศึกษาทางวิชาประวัติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์แล้ว ก็ได้เข้าทำงานเป็นอาจารย์ประจำคนแรกในแผนกวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ ซึ่งขณะนั้นสังกัดอยู่ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ พ.ศ. 2478 ติดต่อกันเรื่อยมาจนครบเกษียณอายุราชการใน พ.ศ. 2515 รวมระยะเวลาที่รับราชการในจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย 37 ปีเศษ

ตลอดช่วงระยะเวลาดังกล่าว ศาสตราจารย์รอง สยามานนท์ได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญที่มีความรับผิดชอบสูงทางด้านบริหาร ทั้งในคณะอักษรศาสตร์และในการบริหารส่วนกลางของจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย เริ่มตั้งแต่เป็นเลขานุการคณะกรรมการสอบไล่ของคณะ แล้วได้เป็นเลขานุการคณะกรรมการประจำคณะ ต่อมาก็ได้เป็นหัวหน้าแผนกวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ เลขานุการมหาวิทยาลัย คณบดีคณะอักษรศาสตร์และรองอธิการบดีฝ่ายปกครองของมหาวิทยาลัยตามลำดับ นอกเหนือจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว ศาสตราจารย์รอง สยามานนท์ยังเคยทำหน้าที่ทำการแทนและรักษาราชการแทนอธิการบดี คณบดีต่างๆ หลายคณะ เช่น คณบดีคณะรัฐศาสตร์ คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หัวหน้าแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า ศาสตราจารย์รอง สยามานนท์มีคุณสมบัติเหมาะสมยิ่ง มหาวิทยาลัยจึงได้มอบความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ดังกล่าว

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ ร่อง สยามานนท์ ยังได้อุทิศตนเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและความเป็นบัณฑิตของคณะอักษรศาสตร์ เป็นผู้นำความก้าวหน้ามาสู่คณะอักษรศาสตร์ตั้งแต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ซึ่งในขณะนั้นมนิสิตเพียงไม่กี่คนและมีเพียง 4 แผนกวิชาเท่านั้น จนกระทั่งแยกออกเป็นคณะอักษรศาสตร์โดยเอกเทศ มนิสิตเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก และมีแผนกวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้นเป็น 9 แผนกวิชารวมทั้งแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ซึ่งศาสตราจารย์ ร่อง สยามานนท์ เป็นผู้บุกเบิกทางและส่งเสริมวิชาการด้านนี้ให้เจริญก้าวหน้ามาจนถึงปัจจุบัน ศาสตราจารย์ ร่อง สยามานนท์ ได้ปฏิบัติหน้าที่ของท่านด้วยความขยันขันแข็ง รอบคอบด้วยความเที่ยงธรรม และด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตลอดมา

ในฐานะหัวหน้าแผนกวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ ศาสตราจารย์ ร่อง ได้วางรากฐานการศึกษาของแผนกวิชาให้ไว้อย่างมั่นคง และได้พยายามปรับปรุงหลักสูตรให้ก้าวหน้าทันสมัยยิ่งขึ้น โดยเฉพาะได้มีการขยายการสอนในวิชาประวัติศาสตร์ออกเป็นแขนงต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ริเริ่มการเปิดหลักสูตรชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูงสาขาวิชาประวัติศาสตร์และชั้นมหาบัณฑิตซึ่งเจริญก้าวหน้าและเป็นต้นแบบแพร่หลาย ของ นิสิตจากสถาบันต่างๆ จนปัจจุบันนี้

ศาสตราจารย์ ร่อง สยามานนท์ ได้รับการยกย่องในหมู่นักวิชาการในฐานะผู้นำทางวิชาการผู้หนึ่งและในฐานะผู้ที่ได้ทำคุณประโยชน์อย่างยิ่งใหญ่ให้แก่มหาวิทยาลัย นอกจากนี้จะเขียนบทความทางประวัติศาสตร์ลงในวารสารต่างๆ และยังเขียนตำราประวัติศาสตร์เป็นภาษาไทยและต่างประเทศหลายเล่ม เช่นหนังสือ A History of Thailand เป็นต้น นอกจากนี้ตลอดระยะเวลา 37 ปีที่ศาสตราจารย์ ร่อง สยามานนท์ ปฏิบัติราชการอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ได้ปฏิบัติราชการพิเศษที่สำคัญหลายตำแหน่ง เช่น เป็นรองประธานคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย รองประธานคณะกรรมการจัดพิมพ์เอกสารประวัติศาสตร์และเป็นผู้หนึ่งในคณะกรรมการจัดพิมพ์สารานุกรมไทย เป็นต้น และยังได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยเดินทางไปร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ณ ต่างประเทศหลายครั้ง และใช้ความรู้ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้มาให้เป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ

ด้วยเหตุที่ศาสตราจารย์ ร่อง สยามานนท์ รักราชการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาตลอดระยะเวลา 37 ปีด้วยความตั้งใจและพากเพียร ด้วยความมีสติปัญญารอบคอบและด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้บังคับบัญชาผู้มีความยุติธรรม เป็นที่เคารพ ยกย่องและรักใคร่ของคณาจารย์ เป็นผู้ที่มีความรู้จริงในงานที่ตนมีหน้าที่รับผิดชอบ เป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อแผนกวิชาต่างๆ และเป็นศาสตราจารย์ผู้ประสพการณ์สูงทั้งในด้านวิชาการและบริหาร สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2486 จึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์แต่งตั้งศาสตราจารย์ ร่อง สยามานนท์ เป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาประวัติศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติสืบไป

คำประกาศเกียรติคุณ

หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์

ศาสตราจารย์อุปการคุณ ในวิชาภาษาไทย

ด้วยสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 290 เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2516 ได้พิจารณาเห็นว่า ศาสตราจารย์ หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาภาษาไทย และเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูของนักวิชาการทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศเป็นผู้นำความเจริญมาให้แก่แผนกวิชาภาษาไทย กล่าวคือ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรภาษาไทยให้ทันสมัยอยู่เสมอ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่นิสิตและชาวต่างประเทศ

คงจะเห็นได้จากการเป็นผู้บรรยายภาษาไทยให้แก่บัณฑิตชั้นปริญญาตรี ประกาศนียบัตรชั้นสูง และปริญญาโทของมหาวิทยาลัย และได้รับเชิญไปบรรยาย ณ มหาวิทยาลัยอื่นๆ ด้วย อาทิเช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในการสอนชาวต่างประเทศก็ได้เป็นผู้สอนอาจารย์ชาวต่างประเทศ และเป็นประธานพิจารณาหลักสูตรการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศด้วย

ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ มีความสามารถเป็นพิเศษในการพิจารณาปัญหาการใช้ภาษาไทย ได้รับเชิญเป็นกรรมการของสถาบันต่างๆ เป็นผู้รอบรู้ภาษาโบราณตะวันออก และภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาบาลีสันสกฤต และภาษาอังกฤษ จึงเป็นผู้เชี่ยวชาญในการบัญญัติศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ได้รับเชิญเป็นกรรมการของราชบัณฑิตยสถานเพื่อบัญญัติศัพท์วิชาการและเป็นกรรมการของเทศบาลนครกรุงเทพฯ เพื่อพิจารณาการเขียนชื่อ ถนน ตรอก ซอย สะพาน และวงเวียนต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษกำกับไว้ได้ภาษาไทย เพื่อให้ชาวต่างประเทศอ่านออกเสียงตรงกับคำอ่านภาษาไทย นอกจากนี้ยังได้ช่วยราชการในองค์การต่างประเทศ เช่น ในการเริ่มจัดตั้งองค์การสนธิสัญญาป้องกันเอเชียอาคเนย์ (ส.ป.อ.) ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ ก็ได้รับเชิญให้เป็นที่ปรึกษาจัดการประชุมแผนกเอกสาร และเป็นล่ามพิเศษ และหลังจากนั้นก็ได้รับเชิญจากองค์การอื่นๆ ให้ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน ในด้านการประชุมวิชาการ ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ ได้ไปร่วมประชุมวิชาการที่ประเทศอินเดีย และเป็นสมาชิกของสมาคมภาษาศาสตร์แห่งนครนิวยอร์ก

ในด้านการปกครองนิสิต ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ ได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญของมหาวิทยาลัย คือเป็นประธานกรรมการปกครองของคณะอักษรศาสตร์ และเป็นกรรมการฝ่ายปกครองของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่พิจารณาตัดสินข้อพิพาทต่างๆ ด้วยความพินิจพิจารณาและด้วยความยุติธรรม นอกจากนี้ยังเป็นกรรมการจัดการเลือกตั้งทั่วไป เป็นประธานกรรมการส่งเสริมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ ได้เริ่มเข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำในคณะอักษรศาสตร์และครุศาสตร์ ในพ.ศ. 2493 ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชาภาษาไทย และในปี พ.ศ. 2514 ได้รับความไว้วางใจจากสภามหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะอักษรศาสตร์ ซึ่งเป็นหลักฐานที่ชัดเจนและยืนยันได้ว่า ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ มีความสามารถทั้งในด้านวิชาการปกครองและด้านการบริหารเป็นอย่างดี ได้รับการยกย่องให้ดำรงตำแหน่งสำคัญเหล่านั้น และได้ดำรงอยู่ในตำแหน่งนั้นๆ จนกระทั่งครบเกษียณอายุ

โดยเหตุที่ศาสตราจารย์หม่อมหลวงจิริยา นพวงศ์ เป็นศาสตราจารย์ที่มีความรู้และความสามารถเป็นพิเศษดังกล่าวแล้ว สภามหาวิทยาลัยอาศัย์อำนาจตามความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2486 จึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นเกียรติสืบไป

คำประกาศเกียรติคุณ

คุณหญิง นพคุณ ทองใหญ่ ณ อยุธยา

ศาสตราจารย์อุปการคุณ ในวิชาภาษาอังกฤษ

ด้วยสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 299 เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2516 ได้พิจารณาเห็นว่าศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ ณ อยุธยาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่รู้จัก และได้รับการยกย่องโดยทั่วไปในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ศาสตราจารย์คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย ได้ทุ่มเท

กำลังกายและกำลังใจในการประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดระยะเวลาที่ท่านรับราชการมา 86 ปี ความสำเร็จของท่านประจักษ์ชัดในภูมิความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของบรรดาศิษย์ ของท่าน ซึ่งออกไปปฏิบัติงานอยู่ในวงการต่างๆ เป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าจะต้องรับภาระหนักในด้านบริหารในฐานะหัวหน้าแผนก วิชา ศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ก็ยังสร้างความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ โดยแต่งตำราภาษาอังกฤษสำหรับนิสิต มหาวิทยาลัยในระดับต้น และได้เรียบเรียงบทกวีนิพนธ์สำหรับนิสิตอักษรศาสตร์ด้วย และเนืองด้วยศาสตราจารย์คุณหญิง นพคุณ ทองใหญ่ฯ เป็นผู้ที่รักการสอนและประสงค์จะผลิตตำราที่เหมาะสมกับนิสิตไทยโดยเฉพาะ ท่านจึงได้ปรับปรุง แก้ไขตำราที่ใช้สอนตลอดมา

ความสามารถทางด้านวิชาการของศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ เป็นที่ยอมรับและยกย่องโดยทั่วไปในประเทศไทย เฉพาะอย่างยิ่งในวงการที่เกี่ยวข้องกับการสอนและการใช้ภาษาอังกฤษ ดังจะเห็นได้จากราชการ พิเศษที่ท่านได้ปฏิบัติระหว่างรับราชการอยู่ หน่วยงานราชการและองค์กรต่างๆ ได้เชิญท่านเป็นกรรมการและที่ปรึกษาใน เรื่องภาษาอังกฤษอยู่เสมอ เช่นใน พ.ศ. 2492 ท่านได้รับเชิญเป็นกรรมการพิจารณาปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษ ในประเทศไทยของกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการพิจารณาหนังสือเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 และ 5 พ.ศ. 2502-2506 ได้เป็นประธานคณะกรรมการภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อมีการเตรียมร่าง หลักสูตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใน พ.ศ. 2506 ท่านก็ได้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการวิชามนุษยธรรมศึกษาด้วย และเนืองด้วยศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ มีความสามารถและความเชี่ยวชาญในภาษาอังกฤษเป็นพิเศษ ท่านจึงได้รับเชิญให้ร่วมงานที่ต้องใช้ความรู้และความสามารถด้านนี้เป็นประจำ ในการประชุมจัดตั้งสนธิสัญญาเพื่อป้องกันเอเชียอาคเนย์ (ส.ป.อ.) ครั้งแรกที่กรุงเทพฯ ศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ ก็ได้เป็นที่ปรึกษาที่รวบรวมและเรียบเรียงเอกสารและรายงานการประชุม นอกจากนี้ศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ ยังได้เป็นผู้แทน มหาวิทยาลัย และประเทศไทยในการประชุมที่ต่างประเทศหลายครั้ง เช่นเป็นผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการประชุม Leverhulme ว่าด้วยการสอนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัย ณ มหาวิทยาลัยฮอจกเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2509 และเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปร่วมการสัมมนาระดับภูมิภาคของโครงการภาษาอังกฤษของซีเมส ที่สิงคโปร์ เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2510

ความสามารถดีเด่นทางด้านวิชาการของศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ ไม่เพียงแต่ปรากฏภายในประเทศเท่านั้น แม้แต่ในต่างประเทศก็ได้รับการยกย่องเช่นกัน ใน พ.ศ. 2503 ศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ ได้เป็นศาสตราจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษในโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยฮาวาย และในโอกาสที่ท่านได้ไปชมการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การใช้ห้องปฏิบัติการ และการวิจัยในสาขาวิชาขั้นสูง มลรัฐฮาวายและมลรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา ใน พ.ศ. 2505 รัฐบาลอังกฤษได้เชิญท่านไปดูการสอนของมหาวิทยาลัย ในประเทศอังกฤษ

ในด้านการบริหาร ศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ ก็ได้แสดงความสามารถในการดำเนินงานของแผนกวิชาภาษาต่างประเทศ ตั้งแต่เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าแผนกวิชาภาษาต่างประเทศความเป็นผู้นำและผู้บริหารที่เข้มแข็งของท่านปรากฏเด่นชัดขึ้นเมื่อท่านดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชาภาษาอังกฤษ ท่านเป็นผู้นำที่สามารถ และเห็นการณ์ไกลได้สร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่แผนกวิชา โดยการสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ในแผนกวิชา ได้ศึกษาเพิ่มพูนความรู้ในแขนงวิชาต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการสอนนิสิต

ในด้านกรรับราชการ ศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ฯ มีประวัติที่ดั่งาม ท่านได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2479 ได้ดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าแผนกวิชาภาษาต่างประเทศ

พ.ศ. 2497-2505 และดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชาภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2505-2515 ศาสตราจารย์ คุณหญิง นพคุณ ทองใหญ่ฯ เป็นข้าราชการหญิงคนแรกที่ได้เป็นข้าราชการสามัญชั้นพิเศษ ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

โดยเหตุที่ศาสตราจารย์ คุณหญิงนพคุณ ทองใหญ่ ณ อยุธยา เป็นศาสตราจารย์มาแล้ว ด้วยความสามารถและชำนาญเป็นพิเศษ สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2486 จึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์อุปการคุณ ในวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นเกียรติสืบไป

คำประกาศเกียรติคุณ

ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี

ศาสตราจารย์อุปการคุณ ในวิชาประวัติศาสตร์

ด้วยสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 299 เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2516 ได้พิจารณาเห็นว่า ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานดีเด่นในสาขาวิชาประวัติศาสตร์ เป็นที่ยกย่องในหมู่นักวิชาการ ได้ทำการสอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาเป็นเวลานานด้วยความวิริยะอุตสาหะและได้ผลดียิ่ง ตลอดจนได้ทำการค้นคว้าเขียนบทความและหนังสือทางวิชาการไว้เป็นจำนวนมาก เป็นประโยชน์แก่วงวิชาการ ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับบุคคลทั่วไป

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี ได้เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ประจำในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาตั้งแต่ พ.ศ. 2488 ตลอดมาจนครบเกษียณอายุเมื่อพ.ศ. 2515 รวมเวลาที่ทำการสอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๗ ปี ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี ได้รับหน้าที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ ไทยและประวัติศาสตร์สากล แก่นิสิตระดับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตและระดับปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ตลอดจนนิสิตของคณะต่างๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเช่น คณะครุศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เป็นต้น นอกจากงานด้านการสอนแล้ว ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี ยังได้ปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการอย่างอื่น อีกหลายตำแหน่งหน้าที่ เช่น เป็นกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย เป็นผู้ตรวจตำราเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้เขียนบทความในสารานุกรมของราชบัณฑิตยสถานและ สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผลงานค้นคว้าทางวิชาการที่ได้ตีพิมพ์ออกเผยแพร่นั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ปรากฏในเอกสารการค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ไทย และที่พิมพ์เป็นตำราเรียนในระดับอุดมศึกษา และมีชมศึกษาในบรรดาผู้ทรงคุณวุฒิทางสาขาวิชาประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในประเทศไทยในขณะนั้น นับว่า ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปคนหนึ่ง

คุณประโยชน์อีกประการหนึ่งที่ ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี ได้กระทำให้แก่มหาวิทยาลัย คือ การจัดตั้งทุน “กตเวทีตา” ขึ้นในคณะอักษรศาสตร์ เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดพิมพ์ตำราเรียนขึ้นในคณะอักษรศาสตร์ โดยใช้ผลประโยชน์จากเงินทุนนั้น เงินทุนที่บริจาคนั้นได้มาจากการจำหน่ายตำราเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่ ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี เรียบเรียงขึ้น จึงนับว่าเป็นกุศลเจตนาในอันที่จะส่งเสริมการศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

โดยเหตุที่ ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี เป็นผู้ที่ไม่ใจรักทางวิชาการและได้บำเพ็ญประโยชน์ แก่งานด้านการสอนการค้นคว้าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาโดยตลอด สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอาศัยอำนาจตาม ความในมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2486 จึงได้ลงมติเป็นเอกฉันท์แต่งตั้ง ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แสงโสม เกษมศรี เป็นศาสตราจารย์อุปการคุณในวิชาประวัติศาสตร์เพื่อเป็นเกียรติสืบไป

3. อาจารย์ในคณะอักษรศาสตร์ได้รับตำแหน่งบริหารงานมหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์ หัวหน้าแผนกวิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีหน้าที่รับผิดชอบราชการฝ่ายกิจการนิสิต ซึ่งรวมทั้งวินัย องค์กรและกิจการนิสิต งานสวัสดิการ หน่วยอนามัย หอพัก ทูตการศึกษา และโครงการกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ตลอดจนความสัมพันธ์กับนิสิตเก่าด้วย ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 6 สิงหาคม 2516 เป็นต้นไป

4. อาจารย์ใหม่ของคณะอักษรศาสตร์

ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2516 เป็นต้นมา คณะอักษรศาสตร์ได้บรรจุอาจารย์ในแผนกต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. นายสุรศักดิ์ ศิริไพบุลย์สินธุ์ อ.บ. เป็นอาจารย์ในแผนกภูมิศาสตร์
2. นางสาวอิงอร สุพันธ์ุณิษ อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2), อ.ม., เป็นอาจารย์ในแผนกภาษาไทย
3. นางสาวกัลยาณี สีตสุวรรณ อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2) A.B., Tokyo University of Foreign Studies, Tokyo เป็นอาจารย์ในแผนกภาษาตะวันออก
4. นางสาวประพิณ มโนมัยวิบูลย์ อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2), อ.ม., M.A. (Washington) เป็นอาจารย์ในแผนกวิชาภาษาตะวันออก
5. นางสาวอัญชลี บุลย์พิพัฒน์ อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2) เป็นอาจารย์ในแผนกวิชาภาษาอังกฤษ

6. นางสาวพรสวรรค์ โทสงวน อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2) เป็นอาจารย์ในแผนกวิชา
ภาษาอังกฤษ

7. นางสาวนันทวัน สุนทรชัย อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2), M.A. (Trinity),
M.F.A. (California) เป็นอาจารย์ในแผนกวิชาศิลปการละคร

8. นางสาวกุมารี โกมารกุล ณ อยู่ธยา อ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2) เป็นอาจารย์ใน
แผนกวิชาศิลปการละคร

5. อาจารย์โอนมารับราชการในคณะอักษรศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ได้รับโอนอาจารย์ฉัตรชัย พงศ์ประยูร อ.บ., M.A. จากมหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ เข้าเป็นอาจารย์ในแผนกวิชาภูมิศาสตร์

6. อาจารย์คณะอักษรศาสตร์โอนไปรับราชการในหน่วยราชการอื่น

อาจารย์วิกรม กุ่มไพโรจน์ อ.บ., M.A., Ph. D. (Michigan) โอนไปรับราชการ
ในกระทรวงการต่างประเทศ

7. อาจารย์คณะอักษรศาสตร์ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ

1. อาจารย์กัณฐาทิพย์ ศิริผล ไปศึกษาวิชา Language Arts Education ณ
มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกา

2. อาจารย์กุลยา คัมภีรานนท์ ไปศึกษาวิชาการศึกษา (Curriculum) ณ มหาวิทยาลัย
โตรอนโต ประเทศแคนาดา

3. อาจารย์อภิญา ประภาสะโนบล ไปศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษ ณ ประเทศนิว
ซีแลนด์

4. อาจารย์ดวงตา เอี่ยมโชติ ไปศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษ ณ ประเทศนิวซีแลนด์

5. อาจารย์นพมาศ แวหวงส์ ไปศึกษาวิชาศิลปการละคร มหาวิทยาลัยซอนโนลูดู

ฮาวาย

6. อาจารย์สุจินต์ เรียวเธียรชัย ไปศึกษาวิชาการวรรณคดีเปรียบเทียบ มหาวิทยาลัยมิชิแกน สหรัฐอเมริกา

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ล. จ้อย นันทิวรรินทร์ ไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัย Southern Colifornia สหรัฐอเมริกา

8. อาจารย์ ม.ล. สุธาดา เกษมสันต์ ไปศึกษาวิชาการวรรณคดีอังกฤษ ณ มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา

9. อาจารย์ศรีสอาด ตั้งประเสริฐ ไปศึกษาวิชา Geomorphology ณ มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา

10. อาจารย์เนตรนภิส นาควัชระ ไปอบรม เกี่ยวกับวิชาประชากรศาสตร์ ณ David Owen Centre for Population Growth Studies ณ University College, Cardiff.

8. อาจารย์ที่กลับจากศึกษาต่อต่างประเทศ

1. อาจารย์นพมาศ วาสนานันท์ กลับจากไปศึกษาวิชา Teaching English Overseas ณ มหาวิทยาลัย Manchester

2. อาจารย์พาณี บุญทวี กลับจากไปศึกษา Post Graduate Diploma in English Studies ณ มหาวิทยาลัย Edinburgh ประเทศอังกฤษ

3. อาจารย์สมฤดี วัฒนผาสุก กลับจากไปศึกษาวิชาปรัชญา ณ มหาวิทยาลัย โคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา

4. อาจารย์ ม.ล. นีลนารา ทองใหญ่ กลับจากไปศึกษาวิชาภาษาญี่ปุ่น ณ มหาวิทยาลัย Osaka ประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัยชิคาโกสหรัฐอเมริกา

9. อาจารย์เดินทางไปประชุม อบรม สัมมนา หรือดูงานต่างประเทศเป็นการชั่วคราว

1. อาจารย์กลุ่มจิตต์ พลายเวช ได้รับทุนของ International Youth Library

ไปอบรมวิชาการวรรณกรรมสำหรับเด็กและเด็กวัยรุ่นนานาชาติ ณ เมืองมิวนิค สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตโสมนัส ศิวะจิตต์ ไปดูงานการสอนวรรณคดีอังกฤษประเภทกวีนิพนธ์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษในระดับชั้นปีที่หนึ่งและปีที่สอง โดยทุนของ British Council

3. รองศาสตราจารย์รัชณีกร บุญ-หลง และอาจารย์เนตรนภิส นาควัชระไปสัมมนาทางประชากรศาสตร์ภาคฤดูร้อนครั้งที่ ๓ ที่ East-West population Institute, East-West Center, Honolulu, Hawaii ระหว่างวันที่ 9 กรกฎาคม ถึงวันที่ 4 สิงหาคม และที่นครโซล เกาหลี ตั้งแต่วันที่ 5 ถึงวันที่ 11 สิงหาคม 2516

4. อาจารย์ชั้นพิเศษวิจิตร ภาณุพงศ์ ไปอบรมทางภาษาศาสตร์ ณ สถาบันภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมิชิแกน และดูงานเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการสอนภาษาศาสตร์ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา โดยทุนมูลนิธิฟอร์ด ตั้งแต่วันที่ 21 มิถุนายน ถึง 9 กันยายน 2516

5. รองศาสตราจารย์วิลาสวงศ์ นพรัตน์ ไปฝึกอบรมทางการจัดการท่องเที่ยว (Tourism Management) ณ International Centre for Advanced Training นครตูริน อิตาลี เป็นเวลา 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 7 พฤษภาคม 2516

10. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทรงเข้าเป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา ได้ทรงเข้าเป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2516 นี้ โดยได้ทรงเข้าสอบคัดเลือกเช่นกับผู้สมัครสอบคนอื่น ๆ ทรงได้เลขที่ 2700 และเข้าประทับสอบในห้อง ๒๐ ของตึกอักษรศาสตร์ วิชาที่ทรงสอบได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และสังคมศึกษา

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอได้ประทานสัมภาษณ์แก่ผู้แทนสื่อมวลชน ณ ศาลาศิวาสิตาลัย พระ

ทำหนักจิตรลดาเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2516 เมื่อคุณหญิงอัมพร มีสุข รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กราบทูลถามถึงเหตุที่ทรงเลือกศึกษาวิชาอักษรศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอศรีสว

“ชอบวิชาอักษรศาสตร์มากที่สุด เพราะตั้งใจจะทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติให้มากที่สุด วิชาที่จะเลือกได้ก็มีสองแขนง คือวิทยาศาสตร์กับอักษรศาสตร์สองอย่างต้องประสานกันจึงจะทำประโยชน์ได้ อย่างวิทยาศาสตร์ เห็นพี่ ๆ น้อง ๆ จะเรียนกันมาก วิทยาศาสตร์นี้ช่วยพัฒนาประเทศด้านวัตถุ ซึ่งถ้าเจริญแต่ด้านวัตถุ แล้วทางศีลธรรมจรรยาไม่มี ก็ต้องพบกับความเสื่อม พวกศีลธรรมจรรยาก็เผยแพร่ได้จากวิชาทางอักษรศาสตร์ และวิชาทางอักษรศาสตร์ยังเป็นพื้นฐานของวิชาต่างๆ ทั้งหมด อย่างนักการเมืองหรือนักอะไรต่างๆ นี้เขาออกมาพูด เขาก็ใช้วิชาทางอักษรศาสตร์ทั้งนั้นนอกจากนั้น วิชาอักษรศาสตร์ยังเป็นวิชาที่บัณฑิตศาสตร์ต่าง ๆ อย่างประวัติศาสตร์ สมัยก่อน เขาก็จดโดยใช้วิธีการทางอักษรศาสตร์ ศาสตร์ต่าง ๆ แม้แต่ศาสนา วิทยาศาสตร์อื่น ๆ ก็ก่อให้เกิดวรรณคดีเกิดอักษรศาสตร์ขึ้นมา ทำให้วิชานี้น่าสนใจ นอกจากนี้ยังช่วยในการพัฒนาประเทศได้ด้วยเพราะว่าการพัฒนานี้ แต่ละประเทศไม่เหมือนกัน จะพัฒนาประเทศไหน ต้องใช้พื้นฐานทางจิตใจของคนในประเทศนั้น ว่าเมื่อก่อน ตั้งแต่สมัยโบราณ คนในเมืองนี้เขาชอบคิดกันอย่างไร ชอบทำอะไร ของพวกนี้จะออกมาทางอักษรศาสตร์ทั้งนั้น”

11. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ปีการศึกษา 2515

ในพิธีพระราชทานปริญญาแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2515 ซึ่งมีขึ้นในวันที่ 12 และ 13 กรกฎาคม 2516 นั้น ผู้ที่ได้รับปริญญาและประกาศนียบัตรในวิชาอักษรศาสตร์มีจำนวนดังต่อไปนี้

ก. ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

วิชาภาษาไทย	10	คน
วิชาภาษาอังกฤษ	6	คน
วิชาประวัติศาสตร์	2	คน
วิชาบรรณารักษศาสตร์	5	คน
รวม	23	คน

ข. ประกาศนียบัตรชั้นสูง

วิชาภาษาไทย	4 คน
วิชาภาษาบาลีสันสกฤต	1 คน
วิชาประวัติศาสตร์	12 คน
วิชาบรรณารักษศาสตร์	16 คน
รวม	33 คน

ค. ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

อักษรศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2)	46 คน
อักษรศาสตรบัณฑิต	147 คน
รวม	193 คน

12. ข้อเขียนทางวิชาการของอาจารย์ (เฉพาะที่พิมพ์เผยแพร่ ใน พ.ศ. 2515)

กาญจนา นาคสกุล “แบบการเสริมสร้อยในภาษาไทย และเขมร.” *อักษรสาร*. กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช. 2515. (พิมพ์เนื่องในโอกาสงานสี่ศาสตราจารย์ 9 ก.ย. 2515) หน้า 1-24.

จ้อย นันทวิชรินทร์. ม.ล. “กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดง – สาธิต.” *คู่มือแนะนำการจัดงาน สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. 2515 หมวดที่สาม หน้า 58-75 เฉพาะกิจกรรมหัวข้อต่อไปนี้ : โต้วาทิเรื่องหนังสือ จัดรายการอภิปราย จัดรายการภาพยนตร์ การเล่นนิทาน อ่านหนังสือให้ฟัง สัมภาษณ์บุคคลสำคัญ เล่าเรื่องหนังสือชีวประวัติบุคคล การแสดงหุ่น และแสดงละคร

_____ “กิจกรรมส่งเสริมความสนใจในหนังสือ.” *วารสารห้องสมุด* 16 (กรกฎาคม สิงหาคม 2515) 351-6.

_____ “แนะนำรายการที่ควรจัดในสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ” *วารสารห้องสมุด* 16 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2515). 219-38

- _____ “บรรณารักษ์กับการสื่อสาร” *อักษรสาร* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช 2515 (พิมพ์เนื่องในโอกาสงานสี่ศาสตราจารย์ 9 ก.ย. 2515) หน้า 103–116
- _____ “สัปดาห์หนังสือแห่งชาติ” *มหาวิทยาลัย* (23 ตุลาคม 2515) 2515 หน้า 549–59.

- ฉันทนา ไชยชิต “ประวัตินักเขียน” *นักเขียนชาวอักษรศาสตร์* กรุงเทพฯ แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515 หน้า 66–70
- _____ “อาจารย์นพคุณของข้าพเจ้า” *สี่ศาสตราจารย์* กรุงเทพฯ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515 (ที่ระลึกงานสี่ศาสตราจารย์ 9 ก.ย. 2515 หน้า 71–75

- ชลธิรา กลัดอยู่ “การศึกษาชาววรรณคดีวิจารณ์เชิงปฏิบัติ” *ศาสตร์และศิลป์แห่งอักษร* กรุงเทพฯ : พิมพ์ 2515 (ชุมนุมวิชาการนิสิตอักษรศาสตร์จัดพิมพ์เนื่องในงานนิทรรศการทางวิชาการ ธ.ค. 2515) หน้า 41–9
- _____ “งานวิจัยทางวรรณคดีเปรียบเทียบของแผนกวิชาภาษาไทย” *อักษรสาร* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช 2515 (พิมพ์เนื่องในโอกาสงานสี่ศาสตราจารย์ 9 ก.ย. 2515) หน้า 40–56
- _____ “รู้จักกับหนูแหวนสักนิด... ดีไหม?” *อักษรศาสตร์* (ฉบับต้อนรับน้องใหม่ 2515)
- _____ “วิจารณ์ จันทร์หอม ของ วสิษฐ์ เกษบุญชร” *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* 10 (กุมภาพันธ์ 2515) 97–8
- _____ “วิเคราะห์อาการทางเพศของขุนแผน” *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* 10 (ธันวาคม 2515) 80–93

นอกจากนี้ยังจัดรายการประจำทางวิทยุกระจายเสียง คือ

1. รายการนวนิยายวิจารณ์ ตั้งแต่ กันยายน 2515-ธันวาคม 2516
2. รายการวรรณคดีวิจารณ์ ตั้งแต่ มกราคม 2516-ธันวาคม 2516

พรทิพย์ ภัทธนาวิก “ปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน” ศาสตร์และศิลป์แห่งอักษร
กรุงเทพฯ : พิมพ์ 2515 หน้า 8-15

เพ็ญศรี ดูก, วไล ฌ บ่อมเพชร และ พรรณศรี วิชากรกุล หนังสือประกอบการเรียนวิชา
ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ 2515

รอง ศยามานนท์, ดำเนียร เลชะกุล และ วิลาสวงศ์ นพรัตน์ ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุง
ศรีอยุธยา แผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 ถึงสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขและเพิ่มเติม
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช 2515

_____ เพชรในวรรณกรรมไทย รวมข้อคิดที่คมคาย กรุงเทพฯ : รวมสาส์น 2515

_____ “ศาสตราจารย์ รอง ศยามานนท์ ผู้จัดตั้งแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์” สี่
ศาสตราจารย์ กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515
(ที่ระลึกงานสี่ศาสตราจารย์ 9 ก.ย. 2515 หน้า 71-5

_____ สีส้มแห่งวรรณคดีไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : แผนกวิชาบรรณารักษ
ศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515

Suthilak Ambhanwong “Bibliographical Control in Thailand,” *Internation
al Library Review* IV (April 1972) 157-68

_____ “Library Development in Thailand Appraisal and a Forward Look”
International Librarianship Edited by George Chandler, London,
Library Association, 1972 pp 105-110

- สืบแสง พรหมบุญ “ปรัชญาประวัติศาสตร์” *สังคมศาสตร์* 9 (ตุลาคม 2515) 1-7
- “พระเจ้ารามคำแหงในประวัติศาสตร์ราชวงศ์หงวน” *วิทยาสาร* 23 (22 มกราคม 2515) 14-51 (กุมภาพันธ์ 2515) 18-9
- “พระเจ้ารามคำแหงในประวัติศาสตร์ราชวงศ์หงวน” *ศิลปากร* 15 (มีนาคม 2515) 39-54
- “ลัทธิเสรีนิยม” *มหาวิทยาลัย* (23 ตุลาคม 2515) 2515 หน้า 74-80
- “สองเสือนักปฏิวัติ ความขัดแย้งทางอุดมการณ์” *สังคมศาสตร์ปริทัศน์* 6 (มิถุนายน 2515) 68-74

13. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิตปีการศึกษา 2515
(แยกเป็นแผนกและตามลำดับตัวอักษร)

ก. วิชา บรรณารักษศาสตร์

ผู้เขียน	หัวข้อวิทยานิพนธ์
น.ส. จารุพร สัทธาธิก	ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุในห้องสมุดเพื่อการวิจัยในประเทศไทย การประเมินคุณค่าเอกสารทางประวัติศาสตร์ไทย หนังสือแปลในประเทศไทย การศึกษาห้องสมุดโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย ประวัติและวิวัฒนาการพิมพ์หนังสือในประเทศไทย
น.ส. มนวิภา ไชยพันธ์ุ	
น.ส. วรณดี ต้องเคียน	
น.ส. วิลาวัลย์ วงศ์สุภา	
น.ส. อำไพ จันทระจิระ	

ข. วิชาประวัติศาสตร์

ผู้เขียน	หัวข้อวิทยานิพนธ์
น.ส. นันทนา วัฒนสุข	บทบาทของสมเด็จพระมหาสมณเจ้าในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เกี่ยวกับการทำงานบำรุงพระพุทธศาสนา ขอบเขตพระอำนาจของกรมพระราชวังบวรสถานมงคลในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์
น.ส. ประภัสสร บุญประเสริฐ	

ก. วิชาภาษาไทย

ผู้เขียน	หัวข้อวิทยานิพนธ์
น.ส. กรรณิการ์ ชินะโชติ น.ส. ดวงมน ปริปถณะ เรืออากาศโทหญิงทัศนีย์ สุจินะพงษ์ น.ส. ทิพย์สุนเตร นาคชน น.ส. ราตรี ธันวารชร น.ส. รันฤทัย สัจจพันธ์ นางวรรณที่ อักษรพงศ์ น.ส. อารดา สมิตร น.ส. อิงอร สุพันธุ์วัฒน์ นายอุดม รุ่งเรืองศรี	การเปรียบเทียบคำซ้ำแบบหนึ่งในภาษาไทย-เขมร ความงามในทิวาทศมาส การใช้ไวยากรณ์ในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน บทละครพูดร้อยแก้ว พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ลักษณะคำไวยกรณ์ในภาษาไทย นิราศคำโคลง การวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับนิราศชนิดอื่น การศึกษาสังคมและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น จากเรื่องขุนช้างขุนแผน ละครในของหลวงในสมัยรัชกาลที่ 2 กาลในภาษาไทย วรรณกรรมลานนาไทยเรื่องหงส์หินของเจ้าสุริยวงศ์

ง. วิชาภาษาอังกฤษ

ผู้เขียน	หัวข้อวิทยานิพนธ์
น.ส. สุวิไล เปรมศรีรัตน์	English Nominal Modification and Theories of Syntax

14. อาคารเรียนหลังใหม่ของคณะอักษรศาสตร์

ในปัจจุบัน คณะอักษรศาสตร์ใช้อาคารอยู่ด้วยกัน 3 หลัง คือ

1. ตึกอักษรศาสตร์ 1 เป็นศูนย์กลางการบริหารงานของคณะ โดยมีห้องคณบดี ห้องธุรการซึ่งรวมทั้งงานสารบรรณ งานพัสดุ และงานทะเบียน ห้องพักอาจารย์ ห้องบริการเอกสาร ห้องสมุดของคณะ ห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 และ 2 ห้องเรียนใหญ่ห้อง 10, 20, 24, และ 28 ห้องพักนิสิต และห้องทำงานของแผนกประวัติศาสตร์ แผนกภูมิศาสตร์ แผนกปรัชญา แผนกภาษาไทย และแผนกภาษาตะวันตก

2. ตึกหอสมุดกลาง ส่วนใหญ่เป็นบริเวณที่ใช้เป็นหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยและที่ทำงานของแผนกบรรณารักษศาสตร์ แต่เนื่องจากความจำเป็นเพราะขาดแคลนสถานที่ คณะ

อักษรศาสตร์ต้องใช้บริเวณตึกนี้เป็นห้องเรียนทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตวิทยาลัย และห้องเรียนภาษามลายูซึ่งจัดไว้เป็นพิเศษ แผนกวิชาภาษาตะวันออกอยู่ในตึกนี้ และยังมีอาจารย์แผนกภาษาอังกฤษอยู่ด้วยอีกหลายคน บริเวณที่ใช้เพื่อเป็นห้องเรียนและที่ทำงานของแผนกอยู่กระจุกกระจายไปทั่วทั้งตึกถึงชั้นใต้ดิน

3. ตึกอักษรศาสตร์ 2 ตึกนี้เดิมเป็นอาคารของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ซึ่งต่อมาได้เป็นที่ทำงานของสถาบันพัฒนาการเศรษฐกิจและวางแผนแห่งเอเชีย และในที่สุดก็ได้เป็นของคณะอักษรศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ตึกนี้เป็นที่ทำงานของแผนกภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ และมีที่ทำงานและห้องปฏิบัติการของแผนกศิลปการละครรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ ยังมีห้องเรียนที่ใช้สำหรับคณะ ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตวิทยาลัย

ผู้ที่ชินกับการทำงานของคณะอักษรศาสตร์จะเห็นได้ว่าคณะขาดแคลนสถานที่อย่างยิ่ง ในที่สุดคณะได้จัดสร้างอาคารเพิ่มขึ้นใหม่อีกหลังหนึ่ง ชื่อว่าตึกอักษรศาสตร์ 3 อยู่หลังตึกอักษรศาสตร์ 2 ชิดรั้วด้านทิศเหนือติดกับบริเวณที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยการศึกษาปทุมวันในปัจจุบัน ตึกนี้สร้างเสร็จและส่งมอบเรียบร้อยแล้ว เป็นอาคารสามชั้นซึ่งจะสามารถบรรเทาความแออัดของสถานที่ทำงานและห้องเรียนของคณะลงไปได้พอสมควร ทราบว่า แผนกที่จะย้ายมาอยู่ในตึกหลังนี้ได้แก่แผนกภาษาไทย แผนกภาษาตะวันออก แผนกภูมิศาสตร์และแผนกศิลปการละคร